

**Муниципальное бюджетное дошкольное образовательное учреждение
«Центр развития ребенка - детский сад № 33 «Чуораанчык»**

Тема: Экологической оонньуу – викторина

« Киьи – айылба обото»

(улахан болох)

Выполнила: Тимофеева Татьяна Анатольевна

Педагог высшей категории

с.Ой, 2020

Сыала: Айылбаба дирин интириэи, билиини, харыстабыллаах сыыяны иитии.

Соруга: -Толкуйдуур, ойугэр тутар дьобуру салгыы сайыннары;

- Айылбаба сылдыы быраабылаларын чинэтии, ситимин ойдууллэрин ситибии;

- Эппиэтинэстээх буолары иитии.

Туттар тэриллэр: Магнитнай доска, Панно «Хатын», салама, д/о «Дьыл кэмнэр», «Кыылылары аят», компьютернай оонньуу «Мозаика» «Кырыллыбыт хартыыналар», «Кун» «Хаар кыырпаба» -бэлиэлэр, сэбирдэхтэр, обруч – 3 шт, шапочки- уон –койуур, кыылылар.

Кирии: Утуо кунунэн оболор уонна иитээчилэр!

Киби кыра эрдэбиттэн айылбаны кытары алтыбан улаатар, Кини кэрэтиттэн дуобуйар, араас кистэлэнин арыйар, харыстыырга, таптыырга ууйуулар диэн туран «Киби- айылба обото» викторинабыт сабаланаар.

Кыттааччылар:

1 команда «Кунчээннэр» уонна 2 команда «Хаар кыырпахтара»

Чэийин, командалар бэйэбитин билииннэрин.

«Кунчээннэр» - «Кун баар арай мэлдьи кулумурдуу кулээччи».

«Хаар кыырпахтара» - «Хаар туьэн тэлээрий, сир кырсын буруйууй».

Викторинаны сабалыахпыт иннинэ айылбабыт кэрэ, мааны маьын хатыны ытыктаан киниэхэ сугуруйэн туран саламаннан симиэхпит.

Викторинабыт 4 туьумэхтээх, элбэх ыйытыылар, интириэбинэй оонньуулар бааллар, бары кохтоохтук кыттабыт.

1 туьумэх: «Айылба быраабылалара»

Айылбаба сылдыы эмиэ быраабылалаах, ону бары билиэхтээхпит, тутуьуохтаахпыт.

Д/о «Хартыынаны хомуй» -

Остуолга сытар хартыыналары сопко сааьылаан хомуйабыт уонна кэпсиигит.

Сопко эппиэттээбит команда сэбирдэх ылар.

Аны билигин бары бу ойуулары (кыылар, уон койуур, котордор ,
мастар, планета) корун уонна туохха сыыаннаабын этин?

- Кроссенс «Айылба».

2 туумэх : «Айылба кистэлэнэ»

Этин эрэ оболоор, хас дыл кэмэ баарый?

Бу ооньууга дыл кэминэн бэлиэлэри сопко уурабыт.

Д/ооньуу «Дыл кэмнэрэ»

Бэрибэркэлиит.

Кыын бэлиэлэрин корбут.....Тоо?

- Компьютернай ооньуу «Мозаика»(капитаннар курэхтэрэ)

-«Вершки и корешки»

-« Найди детёныша»

- « Деревья»

- « Найди след»

-« Ядовитый гриб»

- Д/о « Кыылары аат».

Онтон бу ооньууга ойуур кыылар, дые кыылар тугу абылларын сопко
угуохтааххыт. Куобах тугу сирий?.....

х/ сыннабыл «Ханна олоор?» Музыка тыаынан кыыл обручка - « итии
дойду кыылар», от куоххэ « ойуур кыылар» саархайга « уон -койуур».

3 туумэх : «Айылба дыктилэрэ». Манна боппуроска эппиэттиигит.

Эппиэттиир обо командатын бэлиэтин (Кун , Хаар кыырпаба)
кордорор,оччобуна ыйытабын.

Ооньуу: «Саамай,саамай....»

Саамай тургэн кыл ?(гепард)

Саамай улахан балык? (китовая акула)

Саамай уьун тумустаах котор»(Австралийский пеликан)

Саамай урдук кыыл?(жираф).

Саамай улахан кыыл?(слон)

(Сопко эппиэттээтэхтэринэ слайд костор)

4 туьумэх: Кроссенс «Уу туруга»(Былыт ,уу, муус, сир, паар)

Манан викторинабыт бутэр.

Бары кыьаллан сопко эппиэттээтигит, маладьыастар!

сэбирдэх бо5о хомуйдугут.

Оболоор, ити сэбирдэхтэринэн хатын маспытын киэргэтэбит?

Корун эрэ, хатын маспыт уордэ, олус кэрэ мааны буолла.

Ити курдук тулалыыр айыл5абыт куруук кэрэ буоллун!

Биьиги айыл5а оболоробут. Онон айыл5аны кытта куруук алтыьа сылдыяхтаахпыт, харыстыахтаахпыт.

Бол5омто5ут иьин махтал!